

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 8. februar 2023
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Kenneth Schmidt Ras-
mussen
Sagsnr.: 2023-0030-8139
Dok.: 2692823

Besvarelse af spørgsmål nr. 79 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 79 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. januar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Henrik Skovgaard-Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 79 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Tibetkommissionen II er ikke tilfreds med, at den har været afskåret fra at foretage en retlig vurdering af, om tidligere topembedsmænd har haft en så kritisabel adfærd, at det ville være endt i en disciplinær sag, hvis de fortsat var i tjeneste. Er ministeren åben for, at loven om granskningskommissioner ændres på dette punkt?”

Svar:

Det fremgår af § 4, stk. 4, 1. pkt., i lov om undersøgelseskommissioner og granskningskommissioner, at en undersøgelseskommission kan få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar.

Følgende fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 254:

”Med hensyn til embedsmænd, der er fratruddet deres stillinger i den statslige forvaltning, kan der (...) ikke rejses spørgsmål om disciplinært ansvar, men spørgsmål om eventuelt strafansvar, hvis dette ikke er forældet. Undersøgelseskommissionens eventuelle vurdering af det strafferetlige spørgsmål må udformes i lyset heraf. Undersøgelseskommissionen bør ikke udtale sig på en sådan måde, at det efterlader det indtryk, at der ville have været grundlag for at søge et disciplinæransvar gennemført, hvis den pågældende fortsat havde været ansat i den statslige forvaltning. Baggrunden for denne begrænsning er, at den pågældende ikke vil have mulighed for at få et sådant belastende udsagn prøvet under en efterfølgende disciplinærsag (tjenestemandssag).”

Jeg har noteret mig, at det fremgår af Tibetkommission II's beretning, side 1137 f., at det i kommissionen har været drøftet, at det forekommer uhenigtsmæssigt, når det af undersøgelseskommissionsloven følger, at en undersøgelseskommission bør afholde sig fra at udtale sig vedrørende en embedsmand, der er fratruddet tjenesten, om der havde været grundlag for et disciplinært ansvar, herunder om der er begået fejl eller forsømmelser.

Jeg anerkender, at det kan opleves som uhenigtsmæssigt, at en kommission ikke kan forholde sig til medarbejdere, der ikke længere er i statens tjeneste.

På den anden side kan der også sættes spørgsmålstegn ved det praktiske behov for, at en undersøgelses- eller granskningskommission tager stilling til, om der ville have været grundlag for at gøre et disciplinært ansvar gældende i situationer, hvor et disciplinært ansvar ikke kan komme på tale. Det kan i øvrigt også give anledning til retssikkerhedsmæssige overvejelser, at det vil være så godt som umuligt for den fratrådte at få efterprøvet vurderingen, fordi der netop ikke kan indledes en disciplinærsag med de retsgarantier, der følger heraf. Det bemærkes i den forbindelse, at formålet med en undersøgelseskommissions virksomhed vil være at tilvejebringe et materiale, på hvilket grundlag anklagemyndigheden, disciplinærmyndigheden mv. afgør, om sagen skal fremmes, navnlig ved, at der rejses tiltale eller disciplinærfølgning indledes.

Regeringen har ikke på nuværende tidspunkt fastlagt sin holdning til spørgsmålet, men det vil indgå i regeringens overvejelser om udmøntningen af pkt. 7.1 i regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark" om principper for regeringsførelse, herunder at der skal følges op på aftalen om eftersyn af det politiske system og Folketingets kontrol med regeringen.